

Instruktioner till certifikat och certifiering

Syftet med dessa instruktioner är att tydliggöra för såväl ledare och scouter vad respektive punkt i våra certifikat innebär.

- Vad förväntas ledaren lära ut?
- Vad förväntas scouten lära sig? ("Scouten" kan givetvis även vara en ledare.)
- Vad förväntas examinatorn förhöra?

Hur görs sedan bedömningen av scoutens kunskaper?

- Den scout som vill ta ett cert behöver inte nödvändigtvis förhöras på alla momenten vid ett och samma tillfälle. Man kan självklart avverka teoretiska moment under vinterhalvåret och de praktiska momenten under sommarhalvåret. Examinatorn har givetvis ändå alltid rätt att ställa frågor på redan avverkade moment.
- Det är inte okej att lära sig en sak och sedan visa att man kan det vid samma tillfälle. Vi ska lära för livet och inte för dagen.
- Vissa kunskaper ska bedömas objektivt. Antingen kan scouten det som krävs, eller så kan han/hon det helt enkelt inte. Blev det t.ex. en pålstek, eller blev knopen felslagen. Andra kunskaper måste bedömas subjektivt. En uppsegling kan t.ex. göras i olika väder och blir då olika svår. Om scouten gör en tveksam uppsegling i gynnsamma förhållanden och han/hon troligen inte skulle klara av det i ett verkligt läge ska det inte godkännas. De praktiska momenten gäller det för scouten att öva in så att de sitter även i svårare situationer. Det finns inga genvägar...
- När det står att scouten ska KUNNA ett visst antal av något så räcker det inte med att kunna minst hälften.
Det gäller t.ex. sjötermer. Självklart hjälper examinatorn då till med att peka på det som scouten ska kunna namnge, alt. säga den term som scouten ska kunna peka ut. Det är i allmänhet inte en fråga om en utantilläxa där man utan ledtrådar måste kunna rabbla upp precis allt som står skrivet i detta dokument. När det t.ex. gäller sjövettsreglerna handlar det snarare om att ha en allmän förståelse om vad man förväntas tänka på.
- Om scouten svarar fel p.g.a. att han/hon inte har förstått en fråga så ska examinatorn så långt möjligt föröka förtydliga frågan och eventuellt resonera sig fram till ett svar, utan att för den skull göra det enklare för scouten att bli godkänd.
Ett kunskapskrav är precis vad det låter som, ett krav på kunskap. Hur examinatorn kontrollerar den kunskapen kan variera från person till person.
Det gäller kort och gott för scouten att gärna kunna lite mer än minimikravet för att vara säker på att bli godkänd vid en examination.
- Innan examinatorn godkänner scouten ska båda parter vara överens om att scouten har tillräckliga kunskaper för att tryggt kunna leva upp till de krav som ställs. En skeppare måste kunna känna att han/hon klarar av det som krävs av honom/henne.
Detta är inte nog viktigt att beakta...!!!

C-certifikat

Veta hur man kliver i och ur en mindre båt.

- En båt är rankare när man kliver bredvid långskeppslinjen än om du kliver på den. För att undvika att kompisarna blir överraskade, utrustning far omkring och att skrovsidor och masttoppar slår ihop kliver du därför så nära mitten som möjligt.
- Segel far illa när du kliver på dem och det blir dessutom extra halt. Du ska därför inte kliva på segel, även om de t.ex. ligger över fördäck.

Kunna ange den säkerhetsutrustning som är nödvändig i kårens båtar.

- Ankare med lina, minst 30 meter
- Förtöjningsrep minst två stycken (25 & 10 meters)
- Paddel
- Sjökort över aktuellt seglingsområde
- Öskar eller hink
- Livlina (Hansa-lina)
- Förbandslåda
- Kniv
- Brandsläckare (om bensin finns ombord)

Känna till 25 vanliga sjötermer.

- Följande 20 termer förväntas du kunna.
 - o Båten
 1. Styrbord
 2. Babord
 3. För
 4. Akter
 5. Roder
 - o Tillbehör
 6. Öskar
 7. Paddel
 8. Flytväst
 9. Sjökort
 10. Hansa-lina
 11. Ankare / Dragg / Plätt
 12. Ankartamp
 13. Förtamp
 - o Rigg
 14. Mast
 15. Bom
 16. Fall
 17. Skot
 18. Knap
 - o Segel
 19. Storsegel
 20. Försegel
- Av följande 20 termer förväntas du kunna minst 5 st.
 - o Båt

1. För- / Akterspegel
2. Reling
3. För- / Akterdäck
4. Durk
5. Toft
- o Motor
 6. Dödmansgrepp
 7. Bensinkran
 8. Luftskruv
 9. Choke
 10. Startsnöre
 11. Gashandtag
 12. Stoppknapp
- o Tillbehör
 13. Fender
- o Segel
 14. Segelsäck
 15. Bomkapell
- o Manöver
 16. Lägga till
 17. Bära av
 18. Kryssa
 19. Slå
 20. Gippa

Kunna sätta, skota och bärga segel.

- Sätta och bärga
 - o Storsegel sätts och bärgas alltid i vindögat.
 - o Försegel kan med fördel sättas och bärgas i öppen vind, d.v.s. inte i vindögat.
 - o Storsegel sätts innan förseglet och bärgas efter.
 - o Undantag från ovanstående kan vara när det inte går att komma upp i vindögat när sättningen påbörjas eller bärgningen avslutas. Det kan t.ex. vara när du lägger ut eller lägger till i medvind.
- Skota
 - o Segel skotas så att det nätt och jämnt slår in lite vind från baksidan av seglets buk.
 - o Ett segel slits oerhört mycket av att skotas så löst att det fladdra i vinden.
 - o Att skota för hårt bromsar vinden och får båten att luta onödigt mycket.
 - o Ha alltid högsta beredskap på att släppa ut skoten, ifall det kommer en hård vindby.

Kunna slå och rätt använda rosett, överhandknop i åtta, nyckstek, råbandsknop och dubbelt halvslag om egen part.

- Rosett används när du knyter fast bomkapellet.
- Överhandknop i åtta (Fiolstek) används som stoppknop på t.ex. skot.
- Nyckstek används till att sätta fast en lina temporärt, eller där linan inte får riskera att låsas fast, t.ex. på knopen till fallet.
- Råbandsknop används till att skarva linor av samma kvalitet och grovlek.
 - o En nackdel är att den lätt går upp.
- Dubbelt halvslag om egen part används med fördel vid förtöjning i t.ex. träd.

- o Lagg gärna dubbel rundtörn. Då blir belastningen i knopen minimal och den går lätt att öppna.

Kunna starta och manövrera båtmotorn.

- Se alltid till att motorn är vältankad, så att inte bensinen tar slut på ett olämpligt ställe. Undvik att spilla bensin utanpå motorn, speciellt när den har gått en stund och är varm.
- Äldre motorer är 2-takt och de nyaste är 4-takt.
 - o En tvåtaktsmotor ska ha oljeblandad 95-oktanig bensin.
 - o En fyrtaktsmotor ska ha 95-oktanig bensin, utan olja.
- Starta
 - o Fäll ned motorn så att propeller och vattenintag ligger under vattenytan.
 - o Sätt fast dödmansgreppet.
 - o Öppna bensinkranen.
 - o Öppna luftskruven.
 - o Dra ut choke-reglaget.
 - o Ge gas.
 - o Dra igång motorn.
Dra först sakta ut snöret tills det gör motstånd och dra sedan rappt.
 - o Om motorn inte vill starta på ett par drag måste du prova andra inställningar av choke och gas.
 - o När motorn visar tecken på att vilja starta är det dags att skjuta in choke-reglaget.
 - o Om det kommer olja i vattnet så håller motorn på att bli sur. Då har du haft för mycket choke, eller för länge. Skjut in den helt och dra igen.
- Manövrera
 - o Lagg aldrig i backslaget (fram eller back) med högt varv på motorn. Det måste alltid bara vara tomgångsvarv. Annars riskerar brytpinnen att gå av.
 - o Effekten när du backar är dålig, så planera din körning så att du hinner få stopp i tid.
 - o När du ska finlira, t.ex. inne i hamnen, kan det vara betydligt lättare att styra med motorn istället för rorkulten. Rodret behöver fart genom vattnet för att fungera.
- Stoppa
 - o Motorn stoppas med stoppknappen.
Använd inte dödmansgreppet för att stoppa motorn.
 - o Stäng luftskruven.
 - o Stäng bensinkranen.
 - o Fäll upp motorn så att den kommer upp helt ur vattnet.

B-certifikat

Inneha C-certifikat.

Kunna de delar av allemansrätten som är tillämpliga vid båtfärd.

- Källa: www.naturvardsverket.se

"Allemansrätten är inskriven i en av Sveriges fyra grundlagar (2 kap. 18 § regeringsformen), men den är ingen lag och det finns heller ingen lag som exakt definierar allemansrätten. Däremot omges allemansrätten av lagar som sätter gränser för vad som är tillåtet. Detta gör att det inte alltid går att ge exakta besked om vad som är tillåtet att göra i naturen. Allemansrätten kan tolkas i domstol, men rättsfallen som rör allemansrätten är få. Vi betraktar ofta allemansrätten som ett kulturarv, och ibland till och med som en nationalsymbol. Begreppet "allemansrätt" är sannolikt inte äldre än från 1900-talets mitt, men delar av det vi idag kallar allemansrätten kan härledas mycket långt tillbaka i tiden."
- Allemansrättens grundregel är att visa hänsyn och inte störa eller förstöra.
 - o Tomt är det område närmast ett hus där de som bor ska kunna känna sig ostörda. Det är risken att störa som avgör hur nära ett hus du kan uppehålla dig.
- Inom naturreservat kan allemansrätten vara begränsad, men ibland också utökad. Vad som gäller finns ofta anslaget på skyltar vid områdets ingångar.
- Tillåtet:
 - o Att färdas på allmänt och privat vatten.
 - o Att bada och tillfälligt förtöja vid strand som inte tillhör tomt.
 - Det finns inga regler för hur länge man får ligga på samma plats, men man brukar tillämpa samma princip som för tältning, dvs något enstaka dygn. Det som avgör är risken att störa markägare och boende.
 - o Att söka nödhamn vid privat strand eller brygga.
 - o Att fiska med handredskap. (Undantag kan förekomma)
 - o Att göra upp eld under säkra förhållanden. Eldningsförbud kan råda !!!
 - Kolgrillar och fältkök får alltid användas, om man bara är försiktig.
 - Att göra upp öppen eld på eller alldeles intill berghällar är **ICKE** tillåtet.
 - o Att tälta enstaka dygn med ett par, tre tält. I övrigt krävs markägarens tillstånd.
- Icke tillåtet:
 - o Att gå iland inom, eller ens färdas nära, fågel- och sälskyddsområde under en viss tid av året.

Kunna simma 200 meter med kläder.

Kunna tillämpa väjningsreglerna.

- Rent allmänt gäller:
 - o Att det finns bara två typer av fartyg – motorfartyg och segelfartyg.
 - Att fritidsbåtar **INTE** alltid behöver väja för yrkestrafik.
 - Roddbåt och kanot räknas som motorfartyg.
 - "Segelfartyg" som går för motor räknas som motorfartyg.
 - o Att man om möjligt håller sig åt styrbord i trånga farleder. (Högertrafik)
 - o Att den väjningsskyldige tydligt och i god tid ska visa sin avsikt att väja.
 - o Att den väjningsskyldige är artig och väjer akter om den andre.
 - o Att den som **INTE** är väjningsskyldig om möjligt ska hålla sin kurs och fart.
 - o Att alla är skyldiga att göra vad som går för att undvika kollision.

- Om den ICKE väjningsskyldige tvingas väja så bör det göras i den väjningsskyldiges färdriktning, för att inte förvärpa situationen om den väjningsskyldige trots allt skulle få för sig att börja väja.
- Du har väjningsplikt för fartyg som ligger till ankars.
- Du har väjningsplikt för fartyg som är hämmat av sitt djupgående.
 - o T.ex passagerarfärjor och lastfartyg i trånga farleder. Gäller givetvis inte ute till havs.
- Du har väjningsplikt för fartyg som har begränsad manöverförmåga.
 - o T.ex bogserbåt eller fiskefartyg i arbete.
- Upphinnande fartyg väjer. Gäller även segelbåt som hinner upp motorbåt.
 - o Som upphinnande räknas fartyg som befinner sig inom vinkeln för akterlanternan, dvs två streck akter om tvärs. (112,5° från fören eller 67,5° från aktern)
- Motorfartyg som möts: Båda väjer åt styrbord. (Högertrafik)
- Motorfartyg på skärande kurs: Båt som kommer från babord väjer. (Högertrafik)
- Segelbåtar för samma hals: Båt i lovart väjer för båt i lä.
- Segelbåtar för olika hals: Båt för babords hals väjer för båt för styrbords hals.

Förstå och kunna tillämpa de 10 sjövettsreglerna.

- Se till att båten är sjöduglig och att god ordning råder ombord!
- Ha alltid nödvändig säkerhetsutrustning med ombord! Kom ihåg: flytväst åt alla ombord – och den ska vara på.
- Ge dig inte ut på större vatten än båten är lämpad för.
- Tala alltid om ditt färdmål och studera noga färdvägen. Om du ändrar färdmål, meddela hem.
- Det är din plikt att känna till de regler som gäller på sjön. Alkohol och båtliv hör inte ihop.
- Överlasta inte båten, och sitt i båten!
- Håll alltid god utkik! Var försiktig med farten!
- Lyssna på väderleksutsikterna. Är de dåliga, stanna hemma – är du redan till sjöss, sök lä eller närmaste hamn.
- Om båten kantrar men flyter, stanna kvar vid den! Du är säkrare där än om du simmar mot land.
- Skräpa inte ner, varken på land eller i vattnet. Tag med skräpet hem eller lämna det vid uppsamlingsplats.

Kunna de 20 viktigaste beteckningarna i och förkortningarna i sjökortet.

1. Land
2. Vatten
3. Bränning
4. Undervattensten
5. Djupkurva
6. Djupangivelse
7. Bottenbeskaffenhet (La, Sd, f.Sd, St)
8. Lateral- / Sidomärke (Styrbords- / Babordsmärke)
9. Kardenal- / Väderstrecksmärke (Nord- / Ost- / Syd / Västmärke)
10. Mittledsmärke
11. Ljusboj
12. Fyr
13. Farled
14. Enslinje

15. Vass
16. Låg strandlinje
17. Hus
18. Brygga
19. Bro
20. Förja

Kunna orientera sig med hjälp av sjökortet.

- Peka ut saker från sjökortet i naturen och tvärt om.
- Ta ut avstånd i sjökortet.

Kunna slå och rätt använda dubbelt halvslag, skotstek, pålstek och kvail.

- Dubbelt halvslag kan användas vid förtöjning i t.ex träd.
 - o Dubbelt halvslag om egen part är emellertid oftast att rekommendera.
- Skotstek används till att skarva linor av olika kvalitet eller grovlek.
 - o Den grova eller styva parten utgör bukten och den tunna parten utgör halvslaget.
- Pålstek kan användas vid förtöjning runt en påle, dör öglan lätt kan läggas över pålen.
- Kvail används när man vill kransa en lina till en docka.
 - o Det är ett utmärkt sätt att förvara linor på som inte används för stunden.

Kunna ytterligare 20 sjötermer.

- Följande 30 termer förväntas du kunna.
 - o Båten
 1. Styrbord
 2. Babord
 3. För
 4. Akter
 5. Roder
 - o Tillbehör
 6. Öskar
 7. Paddel
 8. Flytväst
 9. Sjökort
 10. Hansa-lina
 11. Ankare / Dragg / Plätt
 12. Ankartamp
 13. Förtamp
 - o Rigg
 14. Mast
 15. Bom
 16. För- / Akterstag
 17. Vant
 18. Storfall
 19. Fock- / Genuafall
 20. Storskot
 21. Fock- / Genuaskot
 22. Knap
 - o Segel
 23. Storsegel
 24. Fock

- 25. Genua
- o Manöver
 - 26. Lova
 - 27. Falla
- o Vind
 - 28. Lovart
 - 29. Lä
 - 30. Styrbords / Babords hals
- Av följande 50 termer förväntas du kunna minst 15 st.
 - o Båten
 - 1. För- / Akterspegel
 - 2. Skrov
 - 3. Reling
 - 4. För- / Akterdäck
 - 5. Durk
 - 6. Toft
 - 7. Köl / Centerbord
 - 8. Rorkult
 - 9. Halkip
 - 10. Pollare
 - 11. Skotbänk
 - 12. Skotskena
 - 13. Block
 - 14. Skoträtta
 - 15. Knipknapp
 - 16. Clamcleat
 - o Motor
 - 17. Dödmansgrepp
 - 18. Bensinkran
 - 19. Luftskruv
 - 20. Choke
 - 21. Startsnöre
 - 22. Gashandtag
 - 23. Stoppknapp
 - o Tillbehör
 - 24. Fender
 - o Rigg
 - 25. Vantskruv
 - 26. Revkrok
 - 27. Revtamp
 - o Segel
 - 28. Segelsäck
 - 29. Mastlik
 - 30. Bomlik
 - 31. Akterlik
 - 32. Förlik
 - 33. Underlik
 - 34. Fallhorn
 - 35. Skothorn
 - 36. Halshorn

- 37. Revögla
- 38. Latta
- 39. Tell tale
- 40. Bomkapell
- o Manöver
 - 41. Väja
 - 42. Lägga till
 - 43. Bära av
 - 44. Kryssa
 - 45. Slå
 - 46. Gippa
- o Vind
 - 47. Bidevind
 - 48. Halvwind
 - 49. Slör
 - 50. Läns

Kunna reva storseglet

- Reva gör man för att framförallt för att minska båtens lutning och få en lugnare och tryggare gång.
- När man revar är det viktigt att seglet bli planare än annars och liken ska därför spännas hårdare än vid svag vind. I annat fall blir kraften sidoriktad och båten kränger mer än vad den skulle behöva göra.
- Se till att revlinan är förberedd och att dess ände är fäst i bommensnock. Draget måste kunna riktas bakåt för att underliket ska bli tillräckligt spänt.
- Släpp ned seglet med fallet, fäst revöglan utmed mastliket på revkroken nere vid bommen och hissa upp seglet igen så mycket det går.
- Ta hem på revlinan så att bommen lyfts upp till revöglan utmed akterliket och att underliket blir spänt och fäst revlinan på bommens knap.

Kunna manövrera aktuell båttyp (förenklad uppsegling).

- Ta sig runt en given bana och komma dit man vill.
 - o Det gäller att kunna segla såväl med som mot vinden.
 - o Det är tillåtet att ta hjälp av en gast.
- Reva storseglet på ett korrekt sätt.

A-certifikat

Inneha B-certifikat och uppnått 15 års ålder.

Kunna principen för utprickning inomskärs.

- Se även bilaga med sjömärkena i färg. Källa: www.sjofartsverket.se
- Lateral (sido) märken
 - o De förekommer både som prickar och bojar.
 - o De är antingen röda eller gröna.
 - Babordsmärkets topptecken är en röd kvadrat.
 - Styrbordsmärkets topptecken är en grön kon.
 - o De har ett rött resp. grönt reflexband.
 - o En farleds huvudriktning går normalt sett alltid från havet och in emot land.
 - Farleder utmed våra kuster går (utifrån Atlanten och in till Bottenviken) från Norge, söderut mot Danmark och sedan norrut mot Haparanda.
 - o Om man följer farledens huvudriktning så ska röda märken komma på babords sida och gröna märken på styrbords sida.
- Kardenal (väferstrecks) märken
 - o De förekommer både som prickar och bojar.
 - o De är svarta och gula i fyra olika kombinationer. Topptecknet är alltid svart och pilarna pekar mot det svarta på själva märket.
 - Nordmärket
 - Det står norr om grundet.
 - Topptecknet är kon över kon. (Två pilar uppåt.)
 - Det är svart upptill och gult nedtill.
 - Det har ett blått reflexband över ett gult.
 - Ostmärket
 - Det står öster om grundet.
 - Topptecknet är kon över tratt. (Bildar ett "O".)
 - Det är svart upptill och nedtill, med ett gult bälte på mitten.
 - Det har två blåa reflexband.
 - Sydmärket
 - Det står söder om grundet.
 - Topptecknet är tratt över tratt. (Två pilar nedåt.)
 - Det är gult upptill och svart nedtill.
 - Det har ett gult reflexband över ett blått.
 - Västmärket
 - Det står väster om grundet.
 - Topptecknet är tratt över kon. (Kan ses som en knäppt väst.)
 - Det är gult upptill och nedtill, med ett svart bälte på mitten.
 - Det har två gula reflexband.
- Punktmärken
 - o De står mitt på ett grund som kan passeras på valfri sida.
 - o De förekommer både som prickar och bojar.
 - o Topptecknet är två svarta klot.
 - o De är svarta och röda i liggande fält.
 - o De har ett blått och ett rött reflexband.
- Mittledsmärken

- o De markerar inte något grund utan bara mitten av en farled med trafikseparering. Det är alltså bara tillåtet att gå på ena sidan.
 - o De förekommer både som prickar och bojar.
 - o Topptecknet är ett rött klot.
 - o De är röda och vita i stående fält.
 - o De har minst ett rött och ett vitt reflexband.
- Specialmärken
 - o De markerar ofta ett rör eller en områdesgräns.
 - o De är gula med ett gult kryss som topptecken.
 - o De har ett gult reflexband, eller att krysset har gult reflexband.

Kunna använda kompassen till sjöss.

- Känna till kompassens indelning i grader (360°) och väderstreck (Öster = 90° o.s.v.).
- Kunna läsa av kompassens skala.
- Kunna orientera sjökortet efter kompassen. (Kortets norr mot kompassens norr.)
- Kunna pejla ett föremål i naturen.
- Kunna peka ut en given bäring.
- Ha förståelse för att kompassen pekar mot den magnetiska nordpolen och inte den geografiska. Felet kallas för missvisning och av sjökortet framgår hur stort vinkelfelet är. I Stockholms skärgård är detta fel relativt litet och ingenting att bry sig om när man seglar Torekov.
- Ha förståelse för att kompassen påverkas av andra föremål, t.ex. elektronik (mobiltelefon), magneter (högtalare) och järnföremål (verktyg). Felet kallas för deviation.

Kunna utföra man-över-bord-manöver.

- Det viktiga är att komma tillbaka till personen som ligger i vattnet och få upp denne så fort som möjligt.
- Ropa "Man över bord" så att alla ombord uppfattar det.
- Om man har tillgång till en flagga eller ett ljus så kastar man det i vattnet för att markera platsen. Om man har en GPS så trycker man på MOB-knappen.
 - o Detta är dock troligen inte aktuellt i en Torekov.
- Peka med hela armen mot den nödställda.
- Hur man gör för att komma tillbaka beror mycket på situationen. Två alternativ:
 - o En snabb gipp och sedan lova upp i vindögat, som en cirkel.
 - Det här alternativet kan vara snabbare, om man bara lyckas vid första försöket. Rekommenderas i svag vind och när man inte behöver göra några större förberedelser.
 - o Gå iväg en bit för halvvind, vänd tillbaka och lova upp i vindögat, som en åtta.
 - Det här alternativet ger något mer tid till att planera och avpassa manövern. Rekommenderas när det är stökigt och förberedelser krävs.
- Det går inte att få upp någon som ligger i vattnet om man har för hög fart eller för mycket vind i seglen.
 - o Sträva efter att komma fram till den nödställda utan att båten längre gör fart.
- Kasta gärna en Hansa-lina till den nödställda som denne kan ta tag i och själv dra sig in mot båten.
 - o Undvik att köra alltför nära den nödställda om det finns risk för att krocka.
- Stanna motorn och ta ned seglen under bärgningsarbetet, för att inte behöva tänka på mer än själva räddningen.
 - o Propellern kan vara rent farlig om den nödställda kommer för nära.

- Hur och var det är lättast att få upp någon i båten kan variera.
 - o Fler kan hjälpa till om man lyfter över sidorelingen. Om båten lutar blir lyftet lägre, men å andra sidan riskerar man att kantra.
 - En tung person kan lyftas med hjälp av bommen och storskotet.
 - Man kan också använda seglet och göra en påse som man halar in.
 - o Över akterspegeln blir lyftet högre, men bara en person kan hjälpa till och båten riskerar heller inte att kantra.

Kunna manövrera aktuell båttyp (uppsegling)

- Ta sig runt en given bana och komma dit man vill.
 - o Det gäller att kunna segla såväl med som mot vinden.
 - o I gynnsamt väder ska man klara detta utan att ta hjälp av en gast.
- Lägga till för segel i med- resp. motvind.
 - o Det är tillåtet att ta hjälp av en gast.

Maxi-certifikat

Inneha A-cert

Inneha Förarintyg

Kunna handha köket

- Båten har ett spritkök.
- Bränslet är sprit (metanol och/eller etanol). Produkterna kan ha lite olika namn.
 - o Fotogen, tändvätska eller lampolja får absolut inte användas.
- Påfyllning av bränsle sker utomhus, för att undvika spill inne i båten.
- Bränslebehållaren får inte vara varm när den fylls på.
 - o Man ska kunna ta på bränslebehållarens öppning med handen utan att bränna sig.
- Fyll inte på mer än vad som kommer att gå åt.
 - o Behållaren går inte att stänga helt och hållet så kvarvarande bränsle dunstar bort efter ett tag.
- Köket är inte balansupphängt så undvik att använda köket när båten kränger.
 - o Både vinden och andra båtar kan få båten att kränga och skapa oreda på spisen.
 - o Använd regnkläder om du måste koka vatten i utsatta lägen.
 - o Om kastrullhållare används hjälper det till att hålla kärlet kvar på spisen, men vatten i en kastrull rinner ändå lätt över.

Kunna handha toaletten

- Toaletten är av typen Porta Potti.
 - o Ett väl så bra och även enklare alternativ till toaletten är en hederlig grävspade.
- För att det inte ska bli onödigt mycket lukt blandas en vätska i tanken för spolvattnet.
- Töm uppsamlingstanken i god tid innan den är full så att den inte står och rinner över.
 - o Det är inte tillåtet att tömma toaletten direkt i sjön.
 - o Tanken töms antingen i en vanlig toalett i land eller på en särskild tömningsstation.
 - o När båten lämnas ska tanken vara tömd.

Kunna hantera bränsle på ett säkert sätt

- Undvik spill av bensin och olja i det aktre stuvfacket.
 - o Stäng alltid luftskruven på tanken när motorn inte används.
 - Vid segling och när båten lutar kan bränsle lätt rinna ut när tanken är full.
 - o Tanken ska lyftas upp ur stuvfacket när den tankas.
 - Det blir halt om man skulle råka spilla bensin utanför tanken.
 - Spill av bensin tvättas effektivt bort med lite diskmedel.
- Motorn körs på bensin blandad med 1 % olja för tvåtaktsmotorer.
 - o Tanken rymmer drygt 10 liter.
 - o Till en full tank går det åt 1 dl olja.

Känna till elsystemet

- Båten har ett 12 V fritidsbatteri placerat under kojen i förpiken.
- Båtens huvudströmbrytare sitter vid toaletten.
 - o Huvudströmbrytaren ska alltid vara frånslagen när båten inte används.
- El-centralen sitter uppe på skottet på babords sida i salongen.

- Båten är utrustad med automatiska säkringarna.
 - o En säkring löser ut och bryter strömmen om den blir överbelastad.
 - o För att återställa automatsäkringen trycker man på resp. knapp på el-centralen.
 - o Om en säkring löser ut upprepade gånger så är det säkerligen något som är fel.
- Se till att batteriet blir laddat efter användning.
 - o Kabel och batteriladdare finns i båten.
 - Det behövs en "blahandske" för anslutning vid BKF's bryggor.
 - o Laddarens röda pluspol ansluts till batteriets röda pluspol och minus till minus.
 - o Beroende på typ av batteri kan det behöva fyllas på batterivatten.
 - Blyplattorna i ett "vanligt" fritidsbatteri måste vara täckta med vätska.
- Lanternorna har traditionella 10 W glödlampor.
 - o Vid byte av glödlampa öppnas akterlanternan genom att lossa en skruv i höljets underkant och sidolanternan genom att trycka upp en läpp under höljet.
Topplanternan sitter väldigt högt upp så den lampan byts troligen inte på plats.

Kunna välja lämplig segelsättning

- Tänk till redan innan du ger dig ut, så att rätt segel finns framme.
 - o Det är betydligt lättare att byta segel i hamn än ute på ett gropigt vatten.
- Segelsättning väljs utifrån besättningens erfarenhet och vad båten klarar av.
 - o En osäker besättning bör alltid ta det säkra för det osäkra och reva i tid.
 - o Det finns ingen anledning att segla med fullt ställ om det blåser hårt.
 - Det går troligen inte så mycket fortare än med mindre segel.
 - Utrustningen slits onödigt hårt om man inte vågar ta hem ordentligt.
- I vindar över 5 m/s kan det vara dags att överväga att byta till ett mindre försegel eller att reva storen.
 - o I storen finns endast ett rev.

Kunna välja lämplig tilläggningsplats och förtöja säkert

- Det är ofta svårt att hitta den perfekta tilläggningsplatsen.
 - o Den ska vara skyddad för vinden.
 - Det bästa är frånlandsvind, d.v.s. så mycket lä som möjligt.
 - Ta hänsyn till möjliga vindvridningar.
 - Ta hänsyn till båtens avdrift om det är sidvind.
 - Lägg vid behov fast ankaret på båtens läsida.
 - Lägg vid behov ut ett spring till land, eller flera ankare.
 - o Den ska vara skyddad mot vågor från förbipasserande båtar.
 - o Den ska vara tillräckligt djup så att båten inte går på grund.
 - o Det ska inte vara för djupt så att ankarlinan inte räcker till.
 - o Det ska vara lämplig botten för ankring.
 - Lera är bra och sand eller sten är dåligt.
 - o Det ska finnas något i land att knyta fast i.
 - Ha alltid minst två fästpunkter i land.
- Innan man lägger ankare på ett okänt ställe kan det vara lämpligt att gå in och nosa lite.
- Om det är svårt att komma iland kan man i nödfall lägga sig på svaj, med ankaret fäst i fören.
 - o Många föredrar att ligga på svaj, speciellt om det är svårt att komma iland.
 - o När man ligger på svaj måste man ta hänsyn till att båten kan dragga och att den cirkel som båten kan röra sig inom kan vara ganska stor.
 - Se till att inga andra båtar riskerar att komma för nära.

Kunna manövrera aktuell båttyp (uppsegling)

- Sätta, skota, reva och bärga segel.
- Man över bord.
- Tilläggning för motor respektive segel.
- Det är tillåtet att ta hjälp av en gäst, eftersom minimibesättningen ändå är två personer.

Ledarcertifikat

Inneha A-certifikat och uppnått 18 års ålder.

Förstå den svenska sjörapporten.

- Väder sänds oftast via radio, men finns givetvis även på internet och i tidningar.
 - o P1 sänder land- och sjöväder flera gånger per dag. Rapporterna täcker in hela den svenska kusten.
 - o Lokalradion sänder skärgårdsväder under sommaren. Sändningarna görs vanligtvis oftare än i P1 och rapporterna är också mer lokala.
 - o Väder sänds på givna klockslag även via VHF.
- För att kunna ta del av en sjörapport måste man givetvis veta vilket område i rapporten som är närmast och därmed är av störst betydelse.
 - o Björkfjärden eller Östra Mälaren är vårt hemnavatten.
 - o När vi är ute i skärgården är det Norra Östersjön och Ålands hav som är mest intressant för vår del.
 - o Det är däremot alltid bra att bilda sig en uppfattning om hur vädret ser ut i stort, d.v.s. runt hela den svenska kusten och runt hela Östersjön, samt i Sveriges inland.
- Hög- och lågtryck påverkar vindriktningen.
 - o Runt ett högtryck skapas vindar som blåser medsols och ut från centrum.
 - o Runt ett lågtryck skapas vindar som blåser motsols och in mot centrum.
- Kuling är hård vind, från c:a 14 m/s, och en kulingvarning ska tas på största allvar.
 - o Vindens kraft ökar med kvadraten på hastigheten. Om vindstyrkan ökar till det dubbla, så blir alltså kraften 4 gånger så stor.

Kunna navigera inomskärs i farled och i oprickade vatten.

- Om man bara har naturen att tillgå, och ett sjökort så klart, så kan man tänka sig en massa linjer att ta hjälp av. De kan bilda antingen enslinjer eller frimärken.
- En enslinje utgörs av två distinkta föremål som när de siktas i en linje bakom varandra kan bilda en utmärkt linje att styra utmed.
- Ett frimärke utgörs av två distinkta föremål som när de siktas i en linje bakom varandra kan bilda en linje som man inte bör befinna sig på endera sidan utav.

Kunna välja lämplig segelsättning.

- Se rubriken om segelsättning under Maxi-cert.

Känna till 5 vanliga nödsignaler.

1. Vinka – för sakta armarna upp och ned.
2. Ring 112.
3. Skjut upp en nödraket.
4. Tänd ett nödbloss.
5. Ropa May-Day på VHF kanal 16.

Kunna de 5 vanligaste ljudsignalerna (manöversignaler).

1. En kort signal: Jag girar styrbord.
2. Två korta signaler: Jag girar babord.
3. Tre korta signaler: Min maskin arbetar för back.

4. Fem korta signaler: Tveksamhetssignal. (Jag är osäker på din avsikt!)
5. En lång signal: Uppmärksamhetssignal. (Hallå där, här kommer faktiskt jag!)

Kunna välja lämplig tilläggningsplats och förtöja säkert.

- Se nämnda rubrik under Maxi-cert.

Kunna utföra enklare felsökning på båtmotorn.

- Motorn stannar
 - o Bensinen är slut.
 - o Luftningsskruven är inte öppen.
 - o Bränslekranen är inte öppen.
 - o Dödmansgreppet har lossnat eller glappar.
- Motorn startar inte
 - o Ingen gnista från tändstiftet kan bero på fel avstånd mellan elektroderna.
 - o Blött tändstift kommer sig ofta av för mycket choke.
- Motorn går, men driver inte
 - o Brytpinnen kan ha gått av till följd av vårdslös hantering.